

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY
SPOŁECZNEJ W KĘDZIERZYNIE-KOŹLU
ZA ROK 2014**

SPIS TREŚCI

1. INFORMACJE OGÓLNE O OŚRODKU	3
1.1. Struktura organizacyjna Ośrodka	4
1.2. Kadra Ośrodka.....	5
1.3. Informacja w sprawie postępowań administracyjnych	6
2. KRYTERIA UPRAWNIAJĄCE DO KORZYSTANIA Z POMOCY SPOŁECZNEJ	7
3. CHARAKTERYSTYKA KLIENTÓW OŚRODKA	8
4. ŚWIADCZENIA PIENIĘŻNE	9
4.1. Realizacja wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania	12
5. POMOC OSOBOM STARSZYM I NIEPEŁNOSPRAWNYM	12
5.1. Usługi opiekuńcze	12
5.2. Domy dziennego pobytu	14
5.2.1. Dane statystyczne dotyczące podopiecznych ośrodków wsparcia – domów dziennego pobytu	15
5.2.2. Przedsięwzięcia podejmowane w domach dziennego pobytu	17
5.2.3. Programy autorskie realizowane w domach dziennego pobytu	18
5.3. Mieszkania chronione	20
5.4. Kierowanie do Środowiskowego Domu Samopomocy „Promyczek”	21
5.5. Kierowanie do domów pomocy społecznej	21
5.6. Grupa wsparcia – Klub Pacjenta „Tęcza”	22
6. PRACA Z RODZINĄ	22
6.1. Praca socjalna	22
6.2. Wspieranie rodziny	23
6.2.1. Asystent rodziny	24
6.2.2. Współfinansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej	26
6.3. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	26
7. POMOC OSOBOM BEZROBOTNYM I BEZDOMNYM	27
7.1. Prace społecznie użyteczne	27
7.2. Klub Integracji Społecznej	28
7.3. Pomoc osobom bezdomnym	29
8. ŚWIADCZENIA RODZINNE I Z FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO	30
9. DZIAŁANIA PODEJMOWANE NA RZECZ PROMOCJI I KREOWANIA WIZERUNKU OŚRODKA	33
10. KOSZTY FUNKCJONOWANIA OŚRODKA	35
11. POTRZEBY.....	36
12. PODSUMOWANIE	36

1. INFORMACJE OGÓLNE O OŚRODKU

Zgodnie z art. 110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej, kierownik ośrodka pomocy społecznej składa radzie gminy coroczne sprawozdanie z działalności ośrodka i przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kędzierzynie-Koźlu (zwany dalej w treści „Ośrodkiem”) został powołany Uchwałą Nr XI/59/90 Miejskiej Rady Narodowej w Kędzierzynie-Koźlu z dnia 28 lutego 1990 roku w sprawie utworzenia Ośrodka Pomocy Społecznej w Kędzierzynie-Koźlu.

Podstawowym aktem prawnym, na podstawie którego funkcjonuje Ośrodek, jest ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej. Oprócz zadań wynikających z w/w ustawy Ośrodek realizuje również zadania wynikające z innych ustaw, a w szczególności z:

- ustawy z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty,
- ustawy z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych,
- ustawy z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 roku o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów,
- ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
- ustawy z dnia 13 czerwca 2003 roku o zatrudnieniu socjalnym,
- ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Wśród zadań określonych w ustawie o pomocy społecznej znajdują się w szczególności:

- 1) przyznawanie i wypłacanie przewidzianych ustawą świadczeń,
- 2) praca socjalna,
- 3) analiza i ocena zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej,
- 4) realizacja zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych, rozwijanie nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb,
- 5) współpraca i współdziałanie z organizacjami społecznymi i pozarządowymi, kościołem katolickim, innymi kościołami, związkami wyznaniowymi oraz osobami fizycznymi i prawnymi w zakresie pomocy społecznej.

Zadania, jakie realizuje Ośrodek, wynikające z ustawy o systemie oświaty to przyznawanie pomocy materialnej o charakterze socjalnym (stypendia szkolne i zasiłki szkolne).

Zadania określone ustawą o świadczeniach rodzinnych obejmują w szczególności przyznawanie oraz wypłatę niżej wymienionych świadczeń:

- zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami,
- świadczeń opiekuńczych (zasiłków pielęgnacyjnych, świadczeń pielęgnacyjnych, specjalnych zasiłków opiekuńczych),
- zasiłków dla opiekuna,
- jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka.

Zadania określone ustawą o pomocy osobom uprawnionym do alimentów obejmują zwłaszcza:

- przyznawanie oraz wypłatę świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
- działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych.

1.1. Struktura Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kędzierzynie-Koźlu

Na dzień 31 grudnia 2014 roku struktura organizacyjna Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kędzierzynie-Koźlu przedstawiała się następująco:

1. Dział Pomocy Środowiskowej w skład, którego wchodzi 4 zespoły pracowników socjalnych oraz Punkt Pomocy Rodzinie,
2. Dział Świadczeń,
3. Dział Świadczeń Rodzinnych i Pomocy Alimentacyjnej,
4. Dział Usług Opiekuńczych,
5. Dział Księgowości,
6. Dział Administracyjny,
7. Domy Dziennego Pobytu:
  - Dom Dziennego Pobytu Nr 1 „Pod Brzozą”,
  - Dom Dziennego Pobytu Nr 2 „Magnolia”,
  - Dom Dziennego Pobytu Nr 3 „Radość”,
  - Dom Dziennego Pobytu Nr 4 „Wrzos”,
  - Dom Dziennego Pobytu Nr 5 „Nasz Dom”,
8. Mieszkania Chronione,
9. Radca Prawny,
10. Służba BHP.

1.2. Kadra Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kędzierzynie-Koźlu

Kadrę Ośrodka tworzy 144 pracowników (stan na dzień 31 grudnia 2014 roku wraz z osobami zatrudnionymi na umowę na zastępstwo). Ilość pracowników zatrudnionych w poszczególnych działach Ośrodka przedstawia poniższa tabela.

DZIAŁ OŚRODKA	OSOBY	ETATY
Dyrektor i Zastępca Dyrektora	2	2
Radca Prawny	1	0,75
Służba BHP	1	0,125
Dział Administracyjny	7	6,25
Dział Księgowości (wraz z głównym księgowym)	11	11
Dział Świadczeń	8	8
Dział Świadczeń Rodzinnych i Pomocy Alimentacyjnej	12	12
Dział Pomocy Środowiskowej	35	34,25
Dział Usług Opiekuńczych	27	26,5
Mieszkania Chronione	7	7
Dom Dziennego Pobytu 1	4	3,5
Dom Dziennego Pobytu 2	7	7
Dom Dziennego Pobytu 3	8	7,25
Dom Dziennego Pobytu 4	5	5
Dom Dziennego Pobytu 5	9	8,75
RAZEM	144	139,375

W Ośrodku pracuje wyspecjalizowana kadra, która systematycznie podnosi swoje kwalifikacje. Specyfika problemów, z którymi do czynienia mają pracownicy wymaga ciągłego doskonalenia. Pracownicy brali udział w szkoleniach z tematyki związanej z zadaniami pracownika socjalnego, działaniem zespołu interdyscyplinarnego, asystenta rodziny a także z prawa pracy, płac, kontroli zarządczej, ochrony danych osobowych, żywienia zbiorowego, superwizji. Doskonalili swój warsztat pracy poznając m.in. trendy i nowe metody pracy na szkoleniach, konferencjach, seminariach.

Poniższa tabela przedstawia formy podnoszenia kwalifikacji przez pracowników Ośrodka oraz ilość szkoleń w jakich udział wzięli pracownicy:

Liczba pracowników socjalnych, którzy wzięli udział w szkoleniach	Liczba pracowników służb społecznych, którzy wzięli udział w szkoleniach	Liczba pracowników służb społecznych, którzy kontynuowali bądź ukończyli naukę na studiach wyższych (licencjackich, magisterskich, podyplomowych)
23	41	6

1.3. Informacja w sprawie postępowań administracyjnych

W przedmiocie postępowań administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu administracji publicznej, zgodnie ze stosownymi upoważnieniami, wydawane są decyzje przyznające, odmowne, zmieniające, uchylające, umarzające, kierujące, ustalające odpłatność, zwalniające z odpłatności, o ustaleniu lub zwrocie nienależnie pobranych świadczeń, stwierdzające wygaśnięcie decyzji, cofające i wstrzymujące.

Jak szeroki jest to zakres ilościowy i jakościowy przedstawia poniższa tabela.

L.p.	Zakres przedmiotowy objęty postępowaniem administracyjnym	Liczba wydanych decyzji administracyjnych	Liczba odwołań do SKO od decyzji administracyjnych	Liczba uchylonych przez SKO decyzji administracyjnych	Liczba decyzji, których nieważność stwierdzono
1	Zasiłki stałe	241	-	1	-
2	Zasiłki okresowe	2892	2	2	-
3	Zasiłki celowe	5744	2	2	-
4	Dożywianie dzieci w szkole	1194	-	-	-
5	Posiłki w jadalni	344	1	-	-
6	Usługi opiekuńcze	223	-	1	-
8	Domy Dziennego Pobytu	193	-	-	-
9	Domy Pomocy Społecznej	247	2	-	-
10	Prawo do świadczeń opieki zdrowotnej	78	-	-	-
11	Mieszkania chronione	46	2	3	-
12	Środowiskowy Dom Samopomocy „Promyczek”	142	-	-	-
13	Udzielenie schronienia (MARKOT)	69	-	-	-
14	Stypendium szkolne	304	-	-	-

15	Zasiłek szkolny	12	-	-	-
16	Świadczenie pielęgnacyjne	154	-	3	-
17	Zasiłki pielęgnacyjne	500	-	4	1
18	Zasiłek rodzinny + dodatek	1832	7	6	-
19	Świadczenia alimentacyjne	708	5	6	-
20	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	366	1	1	-
21	Decyzje rozliczeniowe dłużników	569	4	2	-
22	Pomoc osobom uprawnionym do świadczeń pielęgnacyjnych	241	-	-	-
23	Specjalny zasiłek opiekuńczy	13	3	2	-
24	Decyzje o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań	7	1	-	-
25	Umorzenie postępowania	45	-	-	-
Razem		16164	30	33	1

2. KRYTERIA UPRAWNIAJĄCE DO KORZYSTANIA Z POMOCY SPOŁECZNEJ

Ustawa o pomocy społecznej określa wysokość kryterium dochodowego uprawniającego do korzystania ze świadczeń z pomocy społecznej. Obecnie obowiązujące kryterium obowiązuje od 1 października 2012 roku i wynosi:

- dla osoby samotnie gospodarującej 542,00 zł,
- dla osoby w rodzinie 456,00 zł.

O pomoc w formie dożywiania dzieci, gorącego posiłku dla dorosłych oraz pomoc w formie świadczenia pieniężnego na zakup żywności mogą starać się:

- osoby samotnie gospodarujące, których dochód nie przekracza 150% ustawowego kryterium dochodowego dla osoby samotnie gospodarującej, tj. kwoty 813,00 zł,
- osoby w rodzinie, których dochód na osobę w rodzinie nie przekracza 150% ustawowego kryterium dochodowego dla osoby w rodzinie, tj. kwoty 684,00 zł.

3. CHARAKTERYSTYKA KLIENTÓW OŚRODKA

Ustawa o pomocy społecznej nakłada na gminę obowiązek udzielania pomocy osobom i rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej.

Pomocy społecznej udziela się w szczególności z powodu ubóstwa, sieroctwa, bezdomności, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby, przemocy w rodzinie, potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi, potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych, braku umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej całodobowe placówki opiekuńczo-wychowawcze, trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, alkoholizmu lub narkomanii, zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej, klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Rodzaj i forma udzielanej pomocy uzależniona jest w szczególności od rodzaju i skali występujących w danej rodzinie problemów. Każdy przypadek rozpatrywany jest indywidualnie a udzielanie pomocy następuje po wnikliwym zbadaniu i ocenie sytuacji przez pracownika socjalnego podczas przeprowadzania wywiadu środowiskowego oraz po zebraniu niezbędnych danych i informacji.

Najczęstszymi przesłankami do udzielenia pomocy jest - poza ubóstwem - bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała choroba.

Powody przyznania świadczeń z pomocy społecznej w 2014 roku przedstawia poniższa tabela.

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	1 246	2 876
Sieroctwo	0	0
Bezdomność	76	85
Potrzeba ochrony macierzyństwa	6	32
w tym: Wielodzietność	6	32
Bezrobocie	1 143	2 936
Niepełnosprawność	714	1 412
Długotrwała lub ciężka choroba	539	924

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego – ogółem	540	2 275
w tym: Rodziny niepełne	299	947
Rodziny wielodzietne	241	1 328
Przemoc w rodzinie	174	746
Alkoholizm	238	388
Narkomania	12	22
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	34	43
Zdarzenie losowe	7	11
Uwaga: Powyżej zamieszczone zostały szczegółowe dane dotyczące liczby osób i rodzin w poszczególnych grupach ryzyk. Wymienione w ustawie dysfunkcje, z powodu których przyznawana była pomoc, mogły współwystępować ze sobą i z tego względu liczby osób i rodzin nie sumują się.		

4. ŚWIADCZENIA PIENIĘŻNE

Świadczenia pieniężne przyznawane są z systemu pomocy społecznej pod warunkiem spełnienia jednocześnie dwóch kryteriów. Konieczne jest występowanie przynajmniej jednej z okoliczności, wskazującej na trudną sytuację życiową, wskazanych w art. 7 ustawy o pomocy społecznej oraz spełnienie ustawowego kryterium dochodowego.

Środki na realizację zadań pomocy społecznej, które dzieli się odpowiednio na własne i zlecone, pochodzą z budżetu gminy (środki własne) i budżetu państwa (środki administracji rządowej).

W 2014 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kędzierzynie-Koźlu realizował niżej wymienione świadczenia pieniężne.

I. Zasiłek okresowy

Świadczenie to przysługuje na podstawie art. 38 ustawy o pomocy społecznej i adresowane jest do osób i rodzin bez dochodów lub o dochodach niższych niż ustawowe kryterium oraz zasobach pieniężnych nie wystarczających na zaspokojenie niezbędnych potrzeb życiowych, zwłaszcza ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość

nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego. Wypłata zasiłku okresowego jest obligatoryjnym zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym, dotowanym z budżetu państwa.

Rodzaj świadczenia	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł
Zasiłki okresowe ogółem (ze środków wojewody), w tym przyznane z powodu:	1122	2.686.841,05
- bezrobocia	969	2.385.064,54
- niepełnosprawności	27	60.146,15
- długotrwałej choroby	17	42.395,25
- zabezpieczenie społeczne	1	269,70
- inne	108	198.965,41

II. Zasiłek celowy

Zasiłek celowy jest zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym, przyznawanym na podstawie art. 39 ustawy o pomocy społecznej na zaspokojenie niezbędnej potrzeby życiowej, a w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także kosztów pogrzebu.

Rodzaj świadczenia	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł
Zasiłki celowe	2417	848.584,17

III. Specjalny zasiłek celowy

W szczególnie uzasadnionych przypadkach, na podstawie art. 41 ustawy o pomocy społecznej, osobie albo rodzinie o dochodach przekraczających kryterium ustawowe może być przyznany specjalny zasiłek celowy - w wysokości nieprzekraczającej odpowiednio kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub rodziny.

Rodzaj świadczenia	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł
Zasiłki celowe specjalne	115	29.815,41

IV. Sprawienie pogrzebu

Pomoc społeczna obejmuje obowiązek sprawienia pogrzebu w sposób ustalony przez gminę, zgodnie z wyznaniem zmarłego. Sprawienie pogrzebu przysługuje osobom zmarłym zamieszkałym lub przebywającym na terenie gminy, w stosunku do których nie ustalono osób zobowiązanych do sprawienia pogrzebu lub gdy osoby zobowiązane nie mają takich możliwości. Sprawienie pogrzebu jest zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym.

Rodzaj świadczenia	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł
Sprawienie pogrzebu	7	10.331,00

V. Zasiłek stały

Jest to świadczenie przysługujące na podstawie art. 37 ustawy o pomocy społecznej osobom niezdolnym do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnym do pracy, spełniającym kryterium

dochodowe, stanowi uzupełnienie dochodu tych osób do kryterium ustawowego. Wypłata zasiłków stałych należy również do katalogu obowiązkowych zadań własnych gminy. Na realizację zadania przekazywana jest dotacja celowa z budżetu państwa.

Rodzaj świadczenia	Liczba rodzin	Kwota świadczeń w zł
Zasiłek stały z powodu niepełnosprawności i wieku (ze środków wojewody i gminy), w tym przyznane dla:	270	1.026.286,24
- osoby samotnie gospodarującej – środki wojewody	192	751.987,10
- osoby samotnie gospodarującej – środki gminy		67.139,47
- osoby pozostającej w rodzinie – środki wojewody	78	189.604,48
- osoby pozostającej w rodzinie – środki gminy		17.555,19

VI. Składka na ubezpieczenie zdrowotne

Oплата składki na ubezpieczenie zdrowotne dla osób pobierających zasiłek stały jest zadaniem własnym gminy finansowanym ze środków administracji rządowej.

Rodzaj świadczenia	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł
Składka zdrowotna	2.572	90.873,50

Ponadto Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kędzierzynie-Koźlu:

- zgodnie z art. 53a ustawy o pomocy społecznej wypłaca wynagrodzenie za sprawowanie opieki przyznane opiekunowi przez sąd na podstawie postanowienia sądu,

Rodzaj świadczenia	Liczba opiekunów	Kwota świadczeń w zł
Wynagrodzenie dla opiekuna za sprawowanie opieki	7	17.788,40

- potwierdza prawo do korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych na zasadach określonych w ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 roku - potwierdzenie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej stanowi decyzja administracyjna, której wydanie poprzedza postępowanie analogiczne, jak w przypadku przyznawania świadczeń z pomocy społecznej, a więc niezbędne jest przeprowadzenie rodzinnego wywiadu środowiskowego przez pracownika socjalnego.

Rodzaj świadczenia	Liczba decyzji	Koszt wydania decyzji w zł
Potwierdzenie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych	71	4.757,00

4.1. Realizacja wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania 2014-2020”

Zadaniem pomocy społecznej o charakterze obligatoryjnym jest zapewnienie jednego gorącego posiłku dziennie osobom tego pozbawionym. Realizacja tego zadania odbywa się poprzez

realizację wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, finansowanego ze środków własnych gminy oraz z dotacji rządowej. Ogółem na gorące posiłki wydatkowano kwotę 137.927,70 zł. W 2014 roku z tej pomocy skorzystało 193 osób w jadłodajniach funkcjonujących przy domach dziennego pobytu (w tym posiłki donoszone przez opiekunkę domową bądź osoby z dietą wynikającą z zaleceń lekarskich).

Ponadto w ramach w/w Programu 1075 rodzin skorzystało z pomocy w formie zasiłków celowych na zakup żywności. Na ten cel wydatkowano kwotę 597.806,40 zł, z czego dotacja wojewody wyniosła 556.956,40 zł.

Tut. Ośrodek w ramach wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” sfinansował dożywianie dla:

- 766 uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych oraz dzieci w przedszkolach, żłobkach i placówkach opiekuńczo-wychowawczych,
- 155 dzieci w świetlicach socjoterapeutycznych i środowiskowo-socjoterapeutycznych.

Koszt dożywiania dzieci w świetlicach wyniósł 99.522,30 zł, koszt dożywiania dzieci w szkołach, przedszkolach i żłobkach wyniósł 465.230,75 zł.

Ogółem wydatki na realizację Programu w 2014 roku wyniosły 1.238.093,- zł , z tego 1.059.315,- zł to środki wojewody, 178.778,- zł to środki gminy.

5. POMOC OSOBOM STARSZYM I NIEPEŁNOSPRAWNYM

5.1. Usługi opiekuńcze

W celu zapewnienia osobom starszym, niepełnosprawnym wymagającym wsparcia w codziennym funkcjonowaniu Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kędzierzynie-Koźlu zapewnia pomoc w formie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Pomoc tę świadczą opiekunki domowe i pielęgniarki domowe w domu podopiecznego. Obejmuje ona:

- dokonywanie zakupów,
- wykupywanie leków,
- załatwianie spraw urzędowych (złożenie wniosku na dodatek mieszkaniowy, opłaty mieszkaniowe),
- zgłaszanie wizyt domowych lekarza rodzinnego, pielęgniarki środowiskowej,
- pielęgnację chorego,
- donoszenie obiadów z domów dziennego pobytu lub pomoc w przygotowaniu posiłków,
- dbałość o prawidłowe relacje rodzinne i sąsiedzkie,
- bieżące sprzątanie.

Opiekunki domowe i pielęgniarce domowe ściśle współpracują z pracownikami socjalnymi, lekarzami pierwszego kontaktu, pielęgniarcami środowiskowymi, stacją CARITAS i rodziną, w celu zapewnienia jak najlepszego funkcjonowania podopiecznych w środowisku i podniesienia jakości świadczonych usług.

Poniższa tabela przedstawia liczbę osób korzystających z pomocy usługowej z podziałem na poszczególne rejony miasta.

Rejon	Liczba objętych pomocą usługową, (w tym pomocą specjalistyczną)*	Osoby samotnie zamieszkałe	Osoby w rodzinie
Koźle	39 (2)	32	7
Śródmieście	76 (12)	65	11
Pogorzelec	32 (5)	26	6
Azoty	21 (8)	20	1
Błachownia	4 (1)	4	0
Osiedle Piastów	13 (3)	11	2
Sławięcice	2 (1)	1	1
Teren miasta (dzieci autystyczne)	8 (8)	0	8
Łącznie	195 (40)	159	36

* w nawiasach podano liczbę osób objętych pomocą w formie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Zgodnie z Uchwałą Rady Miasta Kędzierzyn-Koźle z dnia 29 listopada 2004 roku Nr XXVIII/338/2004 w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwalniania od opłat, jak również trybu ich pobierania usługi opiekuńcze są odpłatne w zależności od statusu rodziny i dochodu podopiecznego.

Odpłatność za specjalistyczne usługi opiekuńcze określa Rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 roku w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi i Zarządzenie nr 9/2005 z dnia 29 grudnia 2005 Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kędzierzynie-Koźlu w sprawie ustalenia ceny 1 godziny specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dostosowane są do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności i świadczone są przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym, m.in. psychologa, pedagoga, terapeutę zajęciowego, asystenta osoby niepełnosprawnej lub innego specjalistę posiadającego wiedzę i umiejętności pozwalające świadczyć te usługi.

5.2. Domy dziennego pobytu

Domy dziennego pobytu są środowiskowymi placówkami pomocy społecznej, które przeznaczone są głównie dla emerytów i rencistów. Najważniejszym zadaniem tych placówek jest zapewnienie obiadu oraz umożliwienie osobom starszym i niepełnosprawnym korzystnego spędzenia wolnego czasu, stworzenie możliwości zaspokojenia różnorodnych potrzeb oraz budzenie nowych zainteresowań.

Zasady odpłatności reguluje Uchwała Nr XXVIII/339/2004 Rady Miasta Kędzierzyn-Koźle z dnia 29 listopada 2004 roku w sprawie zasad organizacji i zasad odpłatności za wyżywienie w domach dziennego pobytu. Podopieczni ponoszą odpłatność za wyżywienie w zależności od posiadanego dochodu w stosunku do kryterium dochodowego określonego w art. 8 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej. Wysokość wsadu do kotła to 4,00 zł.

Placówki czynne są od poniedziałku do piątku przez osiem godzin dziennie, a jeden dzień w tygodniu w godzinach popołudniowych, do godziny 18:00.

Ośrodki wsparcia świadczą także pomoc niekonwencjonalną służącą utrzymaniu osoby w wieku senioralnym w jej naturalnym środowisku.

Dom Dziennego Pobytu Nr 1 „Pod Brzozą” przy ul. Powstańców 26 w Kędzierzynie-Koźlu Jest najstarszym ośrodkiem wsparcia działającym przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Kędzierzynie-Koźlu. Powstał w listopadzie 1980 roku.

Dom Dziennego Pobytu Nr 2 „Magnolia” przy ul. Piramowicza 27 w Kędzierzynie-Koźlu powstał w budynku byłego żłobka, w listopadzie 1991 roku.

Dom Dziennego Pobytu Nr 3 „Radość” przy ul. Grabskiego 6 w Kędzierzynie-Koźlu został otwarty dwadzieścia trzy lata temu w siedzibie dawnego żłobka.

Dom Dziennego Pobytu Nr 4 „Wrzos” przy ul. Kazimierza Wielkiego 6 w Kędzierzynie-Koźlu mieści się na parterze budynku Żłobka Nr 10 w Kędzierzynie-Koźlu. Rozpoczął działalność w listopadzie 1998 roku.

Dom Dziennego Pobytu Nr 5 „Nasz dom” przy ul. Kościuszki 43b w Kędzierzynie-Koźlu to najmłodszy z wszystkich domów dziennego pobytu. Jest dobrze połączony z resztą miasta poprzez sieć komunikacji miejskiej.

W ramach prowadzonej terapii zajęciowej domy dziennego pobytu realizują różnorodne formy stymulacji seniorów do aktywności. Podejmują przedsięwzięcia o charakterze integracyjnym na poziomie poszczególnych Domów, środowiska lokalnego jak również o zasięgu ponadlokalnym.

W ośrodkach wsparcia prowadzone są zajęcia o charakterze sportowym: gimnastyka usprawniająca, joga, spacer z kijkami, a także w ramach profilaktyki zdrowotnej mierzone jest ciśnienie tętnicze. Realizowane są zajęcia w formie głośnego czytania prasy o tematyce zdrowotnej.

Nawiązana jest bliska współpraca z parafiami, radami osiedli, przedszkolami, szkołami wszystkich typów, która przekłada się na integrację lokalnego środowiska wokół kreowania pozytywnego wizerunku starości. Większość przedsięwzięć to inicjatywy cykliczne, realizowane corocznie.

5.2.1. Dane statystyczne dotyczące podopiecznych ośrodków wsparcia – domów dziennego pobytu

Liczba miejsc i osób korzystających w poszczególnych domach dziennego pobytu			
Ośrodek wsparcia	Suma osobodni	Liczba miejsc	Liczba osób korzystających (narastająco)
Dom Dziennego Pobytu Nr 1	11584	80	76
Dom Dziennego Pobytu Nr 2	13433	100	113
Dom Dziennego Pobytu Nr 3	18064	100	126
Dom Dziennego Pobytu Nr 4	17775	100	123
Dom Dziennego Pobytu Nr 5	19435	100	127
Ogółem	80291	480	565

Podopieczni ośrodków wsparcia w poszczególnych kategoriach wiekowych		
Wiek	Ogółem	Wartość procentowa
do 60	47	8
61-70	119	21
71-80	213	38
81-90	161	28
91 i powyżej	25	5
Ogółem	565	100

Najliczniejszą grupę stanowią seniorzy w wieku 71 – 80 lat: 213 osoby, czyli 38% ogólnej liczby podopiecznych wszystkich ośrodków wsparcia, a najmniejszą grupą są osoby powyżej 91 roku życia -25 osób, co daje 5% z ogólnej liczby osób.

Podopieczni ośrodków wsparcia a płeć		
Płeć	Ilość	Wartość procentowa
Kobiety	329	58 %
Mężczyźni	236	42 %

Ogółem	565	100 %
---------------	-----	-------

Spośród 558 osób korzystających z usług domów dziennego pobytu 329 to kobiety, co stanowi 58% ogólnej liczby podopiecznych ośrodków wsparcia, a 236 osób to mężczyźni stanowiący 42% ogółu.

Zestawienie ilościowe i procentowe podopiecznych w zależności od rejonu opiekuńczego		
Rejon opiekuńczy	Ilość osób	Wartość procentowa
Rejon Azoty i Śródmieście	240	42
Rejon Piasty i ościenne	88	16
Rejon Pogorzelec	123	22
Rejon Koźle	114	20
Ogółem	565	100%

Większość podopiecznych ośrodków wsparcia -240 osób (42 %) zamieszkuje rejon opiekuńczy Azot i Śródmieścia a najmniej- 88 tj. 16% mieszka w rejonie Piasty i ościenne. Jest to spowodowane faktem, że Śródmieście i Azoty są starymi demograficznie osiedlami Kędzierzyna-Koźła.

Ilość podopiecznych domów dziennego pobytu a stawka żywieniowa							
Ilość osób	Stawka żywieniowa						Razem
	Bezpłatnie	4,00	4,60	5,20	6,00	8,00	
		-	-	69	85	122	289

Dwieście osiemdziesiąt dziewięć osób korzystających z usług ośrodków wsparcia wnosi opłatę za obiady w najwyższej stawce odpłatności - 8.00zł, co stanowi 51% ogólnej liczby seniorów, natomiast sześćdziesiąt dziewięć osób wnosi odpłatność w kwocie 4,60zł. Brak jest osób wnoszących najniższą stawkę obiadową – 4,00 zł.

Podopieczni ze stopniem niepełnosprawności		
Stopień niepełnosprawności	Liczba osób	Wartość procentowa
Lekki	46	8%
Umiarkowany	96	17%
Znaczny	147	26%
Bez stopnia niepełnosprawności	276	49%
Ogółem	565	100%

Pięćdziesiąt jeden procent ogólnej liczby podopiecznych ośrodków wsparcia to osoby niepełnosprawne. Najliczniejszą grupę stanowią seniorzy ze znacznym stopniem niepełnosprawności. Jest ich sto czterdzieści siedem osób, co stanowi 26 % podopiecznych.

5.2.2. Przedsięwzięcia podejmowane w domach dziennego pobytu

Rodzaj działań	Liczba spotkań (suma)
Wycieczki	8
Zajęcia o charakterze kulinarnym, degustacje	292
Zajęcia manualne	297
Zabawy taneczne	30
Konkursy, zgaduj - zgadule	104
Dyskusyjny Klub Seniora	73
Prelekcje/wykłady/	77
Koncerty, opera, operetka, teatr, kino	15
Filmowy Klub Seniora	16
Zajęcia o charakterze sportowym	321
Zajęcia o charakterze muzycznym	93
Święta o charakterze religijnym	10
Gry towarzyskie	152
Spotkania integracyjne	96
Lektorat z języka niemieckiego	16
Katechezy	39
Inne *	349

* inne działania: rozmowy tematyczne, muzykoterapia, gimnastyka seniora, wspólne śpiewanie, głośne czytanie prasy, sadzenie kwiatów, prace porządkowe na rzecz domu, zajęcia z cyklu „Zdrowie Seniora”, wyjścia z seniorami na spacer, prezentacje multimedialne, pokazy zdjęć, montaż słowny, wyjścia na cmentarz, uroczyste obchody urodzin, imienin, uzupełnianie druków, ankiet, zajęcia komputerowe, próby grupy tanecznej „Single” oraz grupy teatralnej „Kwiatki Magnolii”, teatroterapia, próby zespołu tanecznego „SINGLE”. W Domu Dziennego Pobytu Nr 5 działa sekcja szachowa, brydżowa i tenisa stołowego.

Analizując powyższą tabelę stwierdza się, że największą popularnością (mierzoną ilością uczestników) cieszą się takie przedsięwzięcia jak: uczestnictwo w obchodach świąt o charakterze religijnym, zabawy taneczne, spotkania integracyjne, wycieczki, wyjazdy na koncerty, operetka, seanse filmowe oraz zajęcia o charakterze kulinarnym propagujące zdrową kuchnię.

5.2.3. Programy autorskie realizowane w domach dziennego pobytu

Jedną z niekonwencjonalnych form organizacji zajęć w domach dziennego pobytu są programy autorskie. Ich celem jest szeroko pojęta aktywizacja seniorów i osób niepełnosprawnych, kreowanie pozytywnego wizerunku starości, łączenie pokoleń oraz budowanie aktywności obywatelskiej. Do programów autorskich realizowanych w domach dziennego pobytu należą m.in.:

„Babcia i dziadek do kochania” - projekt, który jest realizowany od stycznia 2013 roku. W 2014 roku odbywała się II edycja projektu. Program polega na współpracy międzypokoleniowej pomiędzy dziećmi, młodzieżą a osobami starszymi. Dzieci i młodzież są podopiecznymi świetlicy działającej przy Sądzie Rejonowym w Kędzierzynie-Koźlu. Celem spotkań jest konfrontacja dwóch światów i zderzenia się dwóch kultur: pokolenia ludzi młodych – bez ideałów, czasami bez prawidłowych norm i wzorców oraz pokolenia seniorów – osób z poszanowaniem tradycji i wartości. Stworzenie nowych międzypokoleniowych przyjaźni: „przyszywana” babcia lub dziadek – „przyszywany” wnuk. W projekcie brały udział: dzieci i młodzież z ośrodka kuratorskiego przy Sądzie Rejonowym w Kędzierzynie-Koźlu oraz seniorzy DDP Nr 2 „Magnolia”.

„Senior trzyma rytm”- projekt realizowany w DDP Nr 5 „Nasz Dom” od 2011 roku polegający na aktywizacji ruchowej osób starszych poprzez taniec. Utworzony został zespół taneczny „SINGLE” składający się z senierek, które uczą się wciąż nowych układów tanecznych. W 2014 roku projekt był nadal kontynuowany.

„Słowianki”. - w DDP Nr 3 powstał zespół wokalny „Słowianki”, w skład którego wchodzi 6 osób. Zespół realizuje program przygotowany przez terapeutę zajęciowego.

„Ile wezmę sam tyle Tobie dam” projekt realizowany od 2012 roku, który polega na współpracy międzypokoleniowej i zmniejszeniu dystansu między osobami młodymi a starszymi. W projekcie biorą udział trzy instytucje z jednego osiedla w różnych grupach wiekowych: seniorzy z Domu Dziennego Pobytu Nr 5 „Nasz Dom”, przedszkolaki z Publicznego Przedszkola Nr 11 i uczniowie z Publicznej Szkoły Podstawowej Nr 5.

„Od clipartu do fotografii”- program realizowany był w DDP Nr 2 „Magnolia” od stycznia do czerwca 2014 roku i miał na celu aktywizację osób starszych oraz przekazanie możliwości związanych z obsługą komputera, Internetu i aparatu fotograficznego.

„Od Szekspira do Szymborskiej” - projekt realizowany w DDP Nr 2 „Magnolia” od kwietnia 2014 roku do grudnia 2014 roku i miał na celu zwiększenie aktywności czytelniczej pod kątem samodzielnej i bardziej wykształconej umiejętności korzystania z dóbr bibliotek.

„Bohater słuszny, czy niesłuszny ” - projekt realizowany w DDP Nr 2 „Magnolia” miał charakter edukacyjno-historyczny. Jego celem było odkrywanie związków z przeszłością i poznawanie historii naszego kraju i narodu. Historyczne prelekcje miały za zadanie utrwalanie w pamięci

bohaterów „SŁUSZNYCH” i kontrowersyjnych „NIESŁUSZNYCH” oraz wywołać konfrontacje między uczestnikami.

„Tydzień dbania o urodę i higienę osobistą” – projekt z pokazem multimedialnym mający na celu ukazywanie różnych metod dbania o swój wygląd i higienę osobistą. Program był realizowany w DDP Nr 1 „Pod brzozą”.

„Tydzień SAVOIR-VIVRE, czyli dobre maniery kiedyś i dziś”- projekt mający na celu kształtowanie dobrych manier. Projekt był realizowany w DDP 1 „Pod brzozą” .

„Z BGŻ potrafię i wiem więcej, aktywny czas pachnący wiosną” projekt finansowany w ramach skutecznej aplikacji w konkursie Fundacji Banku BGŻ. W ramach projektu odbyły się dwa panele: plastyczny i sportowy zakończony Turniejem Szachowym i Turniejem Warcabowym „Łączymy pokolenia”. Projekt oparty był na integracji międzypokoleniowej we współpracy ze Stowarzyszeniem na Rzecz Dzieci i Młodzieży Zagrożonej Demoralizacją „Kładka”.

„Poczytaj mi babciu” – projekt realizowany przez DDP Nr 5 „Nasz Dom” wspólnie z Publicznym Przedszkolem Nr 11 miał na celu aktywizację seniorów, wzmacnianie więzi międzypokoleniowej, szacunku do osób starszych oraz wprowadzanie najmłodszych w świat literatury. Projekt jest nadal kontynuowany.

„Lokalni artyści seniorom”- projekt realizowany w DDP Nr 3 „Radość” od 2014 roku w formie organizowania występów dla seniorów i ma na celu przybliżenie sylwetek oraz twórczości lokalnych artystów.

„Od garnuszka do serduszka” – projekt o charakterze edukacyjnym, integracyjnym mający na celu wspólne przygotowywanie posiłków oraz deserów przez dzieci z Domu Dziecka i seniorów z DDP Nr 4. Spotkania odbywały się w Domu Dziecka w Kędzierzynie-Koźlu.

„Gdy pamięć zawodzi” – program realizowany w DDP Nr 5 „Nasz Dom” od 2012 roku w Kędzierzynie-Koźlu. Polega na aktywizacji intelektualnej seniorów poprzez ćwiczenia i zabawy korzystnie wpływające na pamięć.

„Turniej szachowy instytucji pomocy społecznej” – turniej szachowy finansowany ze środków powiatowego programu wspierania działań na rzecz osób niepełnosprawnych. Celem głównym przedsięwzięcia była popularyzacja i propagowanie gry w szachy przy zdrowej rywalizacji sportowej wśród seniorów i osób niepełnosprawnych. Turniej miał na celu zagospodarowanie wolnego czasu, kreowanie pozytywnego wizerunku starości oraz aktywizację i integrację środowiska seniorów.

„Międzynarodowa liga mistrzów” – projekt czesko-polski „Seniorzy w Schengen”, w ramach którego odbyły się cztery turnieje: dwa w Polsce i dwa w Czechach: Ceska Ves, Jeseník, Kędzierzyn-Koźle i Prudnik. Projekt ten zakładał integrację międzynarodową i tworzenie więzi pomiędzy społecznościami czesko-polskiego pogranicza. Turniej zorganizowany w Domu

Dziennego Pobytu Nr 5 „Nasz Dom” odbył się pod honorowym patronatem Prezydenta Miasta Kędzierzyn-Koźle.

„**Codziennosc bez wstydu**” – program, którego głównym założeniem jest poprawa jakości życia osób starszych. Wynika ona z braku wiedzy, nawyków lub zbyt małego zainteresowania tematem związanym z higieną osobistą. Przyjazna atmosfera prelekcji pozwalała na łagodny sposób przekazywania treści często uważanych za tabu.

„**Kulinarne cuda**” – spotkania kulinarne w ramach środków z Miejskiego Programu Regrantingowego 2014. Celem programu było krzewienie tradycji świątecznych w kuchni (przyrządzanie różnych potraw, degustacje). Program realizowany we współpracy z Domem Dziecka w Kędzierzynie-Koźlu.

5.3. Mieszkania chronione

Mieszkania chronione są formą zapewnienia warunków samodzielnego funkcjonowania w środowisku i w integracji ze środowiskiem lokalnym oraz nadzoru i wsparcia wykwalifikowanego personelu osobom starszym i niepełnosprawnym. Na Mieszkania Chronione składa się 47 lokali mieszkalnych:

- 42 lokale jednopokojowe z aneksem kuchennym i łazienką dostosowaną dla osób starszych, niepełnosprawnych,
- 5 lokali dwupokojowych z aneksem kuchennym i łazienką dostosowaną dla osób starszych, niepełnosprawnych.

W mieszkaniach chronionych 9 lokali przeznaczonych jest dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Od stycznia 2014 roku 3 osoby opuściły Mieszkania Chronione, z czego 2 osoby z uwagi na pogorszenie stanu zdrowia zostały umieszczone w Domu Pomocy Społecznej, 1 osoba wyprowadziła się do innego mieszkania. Dwie osoby zmarły. Na dzień 31 grudnia 2014 roku zamieszkałe były 43 lokale, w których przebywało 47 osób. Wszystkie lokale przeznaczone dla osób z zaburzeniami psychicznymi były zamieszkałe.

5.4. Kierowanie do Środowiskowego Domu Samopomocy „Promyczek”

Środowiskowy Dom Samopomocy „Promyczek” w Kędzierzynie-Koźlu jest ośrodkiem wsparcia dziennego, który realizuje zadania w zakresie pomocy społecznej udzielając wsparcia społecznego osobom z zaburzeniami psychicznymi.

Zgodnie z art. 51b ustawy o pomocy społecznej, tut. Ośrodek wydaje decyzje kierujące i ustalające odpłatność za korzystanie z usług ośrodka wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Realizując powyższe zadanie, tut. Ośrodek wydaje także decyzje (każdorazowo indywidualnie rozpatrując sprawę) zwalniające częściowo lub całkowicie z odpłatności za pobyt w ośrodku wsparcia, oraz zgodnie z decyzjami pobierana jest odpłatność, którą następnie odprowadza się jako dochód budżetu państwa. W 2014 roku wydano 142 decyzje administracyjne w tym zakresie.

5.5. Kierowanie do domów pomocy społecznej

Osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, nie mogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy np. w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do pobytu w domu pomocy społecznej. Kierowanie do domu pomocy społecznej następuje po wyczerpaniu wszystkich form pomocy środowiskowej.

Osoby kierowane są do domu pomocy społecznej odpowiedniego typu, zlokalizowanego jak najbliżej miejsca zamieszkania osoby kierowanej, ponoszą odpłatność w zależności od wysokości posiadanego dochodu (nie więcej niż 70% uzyskiwanego dochodu). Pozostałą kwotę do wysokości kosztów utrzymania w placówce dopłacają w kolejności: małżonek, zstępni przed wstępnymi lub inni, a następnie gmina, która skierowała osobę do domu.

Według stanu na 31 grudnia 2014 roku w domach pomocy społecznej przebywało (narastająco) 147 osób. W roku 2014 koszt gminy stanowiła kwota 2.244.205,12 zł, a wpłaty od rodziny wyniosły 179.852,15 zł.

5.6. Grupa wsparcia – Klub Pacjenta „Tęcza”

Klub Pacjenta „Tęcza” działa w Domu Dziennego Pobytu Nr 1 przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Kędzierzynie-Koźlu od 1996 roku. W 2014 roku w zajęciach uczestniczyło 11 osób. W w/w okresie odbyło się 31 spotkań trwających po 2 godziny. Członkowie klubu spotykają się we wtorki w godzinach 15:30-17:30. Podstawową formą zajęć na spotkaniach grupy wsparcia jest terapia zajęciowa, czyli zajęcia plastyczne, muzykoterapia, relaksacja oraz terapia pracą.

Celem grupy jest dostarczanie emocjonalnego wsparcia i praktyczna pomoc w radzeniu sobie z problemami wspólnymi dla wszystkich członków. Kreowana atmosfera akceptacji zachęca uczestników do dzielenia się swoimi smutkami, obawami, frustracjami, ale także radościami i sukcesami. Klubowicze rozmawiają otwarcie i w ten sposób mogą przyjrzeć się swoim problemom i znaleźć efektywne sposoby radzenia sobie z nimi.

Zajęcia w Klubie „Tęcza” to głównie aktywizacja społeczna osób z zaburzeniami psychicznymi, preferowanie zdrowego stylu życia oraz rozwój intelektualny. Uczestnicy spotkań świadczą wobec siebie różnego rodzaju pomoc.

6. PRACA Z RODZINĄ

6.1. Praca socjalna

Świadczenie pomocy w postaci pracy socjalnej jest zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym i nie jest uzależnione od posiadanego przez osobę czy rodzinę dochodu.

Praca socjalna to działalność zawodowa mająca na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi.

Doskonalenie diagnozy socjalnej środowisk polega na analizie i ocenie sytuacji (problemów, trudności) danej osoby lub rodziny, stanowiącej podstawę do planowania pomocy.

Pracownik socjalny diagnozując środowisko bierze pod uwagę indywidualne cechy, sytuację osobistą, dochodową, zdrowotną i majątkową rodziny lub osoby samotnie gospodarującej, mające wpływ na rodzaj i zakres przyznawanej pomocy.

Praca socjalna jako priorytetowe zadanie wykonywane przez pracowników socjalnych obejmuje głównie:

- ocenę przyczyn wykluczenia społecznego (najczęstszą przyczyną jest: długotrwałe bezrobocie, konflikty rodzinne, problemy z prawem oraz problem alkoholowy w rodzinie),
- opracowywanie indywidualnego programu postępowania z klientem, który następuje na podstawie oceny przyczyn wykluczenia społecznego i stopnia degradacji społecznej.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w 2014 roku udzielał wsparcia w formie pracy socjalnej i pomocy finansowej 1876 środowiskom, w tym wyłącznie w formie pracy socjalnej 231 środowiskom (które nie były objęte innymi formami pomocy i wsparcia). Podejmowane w ramach pracy socjalnej działania mają na celu złagodzenie oraz poprawę trudnej sytuacji życiowej spowodowanej utratą pracy, długotrwałą chorobą, niepełnosprawnością, pogorszeniem sytuacji materialnej i bezradnością w sprawach opiekuńczo-wychowawczych czy prowadzeniu

gospodarstwa domowego. Klienci Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kędzierzynie-Koźlu mogą liczyć na pomoc w załatwianiu spraw urzędowych, m.in. w uzyskaniu orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, dodatku mieszkaniowego, kompletowaniu akt na rentę inwalidzką lub emeryturę, przygotowaniu pozwów o alimenty czy rozwód.

Jednym z narzędzi stosowanych przez pracowników socjalnych w celu rozwiązywania problemów życiowych klientów instytucji pomocy społecznej, często też jedynym sposobem aktywizacji, jest kontrakt socjalny.

W 2014 roku pracownicy socjalni zawarli ogółem 123 kontrakty socjalne ze 152 osobami.

Poniżej przedstawiono zestawienie liczbowe dotyczące pracy pracowników socjalnych w 2014 roku.

Rodzaj zadania	Liczba
wyjścia w teren	9791
skierowanie do realizacji wywiadów środowiskowych z wnioskami o pomoc społeczną wymierną finansową i usługową	6923
sporządzenie pism oraz przeprowadzenie wywiadów środowiskowych i kart informacyjnych dla potrzeb różnych instytucji (Urząd Miasta, Sąd Rejonowy, Powiatowy Urząd Pracy, Policja, Prokuratura, Zakład Ubezpieczeń Społecznych, inne ośrodki pomocy społecznej na terenie kraju)	4147

6.2. Wspieranie rodziny

Wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej to jedno z zadań priorytetowych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kędzierzynie-Koźlu. Obejmuje ono planowe działania mające na celu przywrócenie rodzinie zdolności do wypełniania tych funkcji. Obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej oraz organizacji pieczy zastępczej w zakresie ustalonym ustawą z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej.

Mając na uwadze powyższą ustawę tut. Ośrodek wykonuje, zgodnie ze stosownym upoważnieniem Prezydenta Miasta Kędzierzyn- Koźla, następujące zadania:

- 1) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem,
- 2) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo- wychowawczej,
- 3) tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
- 4) realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny,
- 5) sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych.

Rodzinie, która przeżywa trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych gmina ma obowiązek zapewnić wsparcie polegające w szczególności na:

- 1) analizie sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie,
- 2) wzmacnianiu roli i funkcji rodziny,
- 3) rozwijaniu umiejętności opiekuńczo- wychowawczych w rodzinie,
- 4) podniesieniu świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny,
- 5) pomocy w integracji rodziny,
- 6) przeciwdziałaniu marginalizacji i degradacji społecznej rodziny,
- 7) dążeniu do reintegracji rodziny.

6.2.1. Asystent rodziny

W 2014 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kędzierzynie-Koźlu zatrudniał 3 asystentów rodziny, zatrudnionych na umowę o pracę w zadaniowym systemie czasu pracy. Asystentura polega na towarzyszeniu rodzinie z dziećmi w poszukiwaniu rozwiązań trudnej sytuacji życiowej z wykorzystaniem mocnych stron członków rodziny, zasobów rodziny, społeczności lokalnej, zasobów instytucjonalnych. Głównym celem asystentury jest podniesienie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych, prowadzenia gospodarstwa domowego, radzenia z sytuacjami dnia codziennego rodziców lub opiekunów dzieci. Efektem działań podejmowanych przez asystenta rodziny powinno być odzyskanie przez osoby przyjmujące pomoc kontroli nad własnym życiem, która pozwoli im być samodzielnymi oraz tak wypełniać role rodzica, aby środowisko rodzinne sprzyjało bezpieczeństwu i rozwojowi dzieci. Efekt ten jest możliwy przy współdziałaniu rodziny na każdym etapie metodycznego działania, od oceny wstępnej, przy układaniu planu pomocy rodzinie, jego realizacji, po ocenę końcową.

W 2014 roku z pomocy asystentów rodziny skorzystały 63 rodziny, w których wychowują się małoletnie dzieci. W tym okresie asystenci rodziny zakończyli pracę z 20 rodzinami z uwagi na:

- 1) osiągnięcie celów (10 środowisk),
- 2) zaprzestanie współpracy przez rodzinę (1 środowisko),
- 3) brak efektów pracy (6 środowisko),
- 4) zmianę metody pracy (3 środowiska).

Poniżej w tabeli przedstawiono szczegółowy wykaz działań na rzecz rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny w 2014 roku.

Rodzaj działania	Liczba
ilość spraw załatwionych ogółem	5 200
ilość wizyt w środowisku	2 011
ilość konsultacji przeprowadzonych z instytucjami, pracownikami socjalnymi	1 803

W w/w okresie w rodzinach objętych asystenturą rodzinną dokonano następujących działań:

- 1) zaktywizowano członków rodziny do podjęcia pracy (czasowej, w trybie umów-zlecenia lub umów o dzieło, prac społecznie użytecznych),
- 2) zmotywowano podopiecznych do podejmowania działań na rzecz odpracowania długu w Miejskim Zarządzie Budynków Komunalnych w Kędzierzynie-Koźlu,
- 3) zagrożeni uczniowie otrzymali pomoc w formie korepetycji, udzielono pomocy w uzyskaniu nauczania indywidualnego,
- 4) podopieczni otrzymali pomoc w przygotowaniu dokumentacji o przydział mieszkania, dotacji mieszkaniowej oraz pism procesowych,
- 5) doposażono mieszkania w meble, niezbędny sprzęt,
- 6) zmotywowano członków rodzin do współpracy z terapeutą uzależnień, obecnie monitoruje się proces leczenia,
- 7) rodziny uzyskały pomoc w dotarciu do specjalistycznego leczenia,
- 8) zmotywowano środowiska do uczestnictwa w Szkole Rodziców,
- 9) wdrożono zmiany w funkcjonowaniu rodziny dotyczące relacji pomiędzy członkami rodziny, budowaniu autorytetu rodzica, umiejętności spędzania wolnego czasu z dziećmi, pokojowego rozwiązywania konfliktów, zaangażowania rodziców w proces edukacyjny dzieci itp.,
- 10) zorganizowano żywność .

Ponadto zorganizowano projekt „Paczka dla dzieciaczka”, który miał na celu doposażenie rodzin ubogich w odzież i kosmetyki.

6.2.2. Współfinansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej

Na podstawie art. 191 ust. 1 i 8 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka, gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- 10% wydatków na opiekę i wychowania dziecka - w I roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 30% wydatków na opiekę i wychowania dziecka - w II roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 50% wydatków na opiekę i wychowania dziecka - w III roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

W poniżej tabeli ujęto dane szczegółowe w tym zakresie w 2014 roku.

Ilość dzieci objętych pieczą zastępczą	10%	30%	50%	Suma w zł
87	88.465,76	166.960,81	238.427,09	493.853,66

6.3. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kędzierzynie-Koźlu jest współrealizatorem Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2011-2015 dla Gminy Kędzierzyn-Koźle.

Zadaniem programu jest:

- prowadzenie szeroko rozumianych działań profilaktycznych,
- ograniczanie problemu przemocy w rodzinie,
- prowadzenie działań edukacyjnych w zakresie zjawiska przemocy w rodzinie.

Za priorytety w działaniach Gminy uznaje się:

1. zwiększenie dostępności do pomocy terapeutycznej dla osób dotkniętych problemem przemocy w rodzinie,
2. aktywizację instytucji, które powinny nieść pomoc rodzinom dotkniętym przemocą domową oraz podnoszenie kwalifikacji osób pracujących z rodzinami doświadczającymi przemocy domowej,
3. pomoc osobom nieletnim dotkniętym przemocą domową.

Dnia 19 października 2011 roku Prezydent Miasta Kędzierzyn-Koźle na podstawie § 1 ust. 1 Uchwały Nr XII/151/11 Rady Miasta Kędzierzyn-Koźle z dnia 31 sierpnia 2011 roku powołał Zespół Interdyscyplinarny do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Obsługę organizacyjno-techniczną Zespołu zapewnia tutaj Ośrodek, w siedzibie którego odbywają się posiedzenia Zespołu i grup roboczych oraz gromadzona jest dokumentacja dot. procedury „Niebieskie Karty”.

W 2014 roku do Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Kędzierzynie-Koźlu wpłynęło 113 Niebieskie Karty – „A”.

Poniżej przedstawiono dane statystyczne w tym zakresie na przestrzeni od stycznia 2012 roku do grudnia 2014 roku.

Nazwa instytucji	2012	2013	2014
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	16	41	20
Inne ośrodki pomocy społecznej	1	1	0
Komenda Powiatowa Policji	35	42	84
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	0	0	0

Samodzielny Publiczny ZOZ	1	1	4
Miejski Zarząd Oświaty i Wychowania	7	15	5
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	12	0	0
Razem	72	100	113

W okresie od stycznia do grudnia 2014 roku Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego powołał 1 344 grupy robocze do pracy z rodzinami z problemem przemocy.

Odbyły się 4 spotkania Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

Ponadto pracownicy socjalni ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie w 2014 roku wykonali: 217 wizyt w środowiskach dotkniętych zjawiskiem przemocy, 2 interwencje w środowisku, 423 konsultacje z innymi podmiotami, 364 porady osobom dotkniętym przemocą w rodzinie, 99 pism/wniosków, z czego: 31 zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa, 35 do Sądu Rejonowego (wgląd w sytuację dziecka w rodzinie) oraz 33 do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Ponadto założyli 32 Niebieskie Karty - „C” i 25 Niebieskie Karty - „D” oraz obejmowali pomocą finansową 23 rodziny z problemem przemocy.

7. POMOC OSOBOM BEZROBOTNYM I BEZDOMNYM

7.1. Prace społecznie użyteczne

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej współpracuje z Powiatowym Urzędem Pracy w Kędzierzynie-Koźlu i Urzędem Miasta - Wydziałem Polityki Mieszkaniowej i Spraw Socjalnych i Zdrowia w Kędzierzynie-Koźlu w zakresie aktywizacji osób bezrobotnych. Jedną z form tej współpracy jest kierowanie do zatrudnienia socjalnego.

Tut. Ośrodek organizował prace społecznie użyteczne (PSU) jako formę aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku i korzystających ze świadczeń pomocy społecznej. Prace społecznie użyteczne wykonywane były w wymiarze 10 godzin tygodniowo, maksymalnie 40 godzin miesięcznie.

Poniższa tabela przedstawia liczbę osób skierowanych i zatrudnionych w ramach programów aktywizujących w 2014 roku.

Rodzaj projektu	Liczba osób biorących udział w wykonywaniu prac
Prace społecznie użyteczne	91

Możliwość kierowania do zatrudnienia socjalnego powoduje, że klienci pomocy społecznej mogą wykazywać się swoimi możliwościami, umiejętnościami, podnosi się ich samoocena i mają

możliwość uzyskania dodatkowego dochodu. Zatrudnienie socjalne daje szansę na niezależność finansową i wyjście z problemu ubóstwa.

7.2. Klub Integracji Społecznej

Celem funkcjonującego, na podstawie ustawy z dnia 13 czerwca 2003 roku o zatrudnieniu socjalnym oraz ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Kędzierzynie-Koźlu Klubu Integracji Społecznej jest:

- reintegracja społeczna - odbudowanie i podtrzymywanie umiejętności funkcjonowania w życiu społeczności lokalnej i pełnienia ról społecznych w miejscach pracy, zamieszkania,
- reintegracja zawodowa - odbudowa i podtrzymywanie zdolności do samodzielnego świadczenia pracy.

Członkowie Klubu to osoby:

- bezdomne, realizujące indywidualny program wychodzenia z bezdomności,
- uzależnione od alkoholu i narkotyków (po zakończeniu leczenia),
- chore psychicznie w rozumieniu przepisów o ochronie zdrowia psychicznego,
- długotrwale bezrobotne, pozostające bez zatrudnienia przez okres 24 miesięcy,
- zwalniane z zakładu karnego, mające trudności w integracji ze środowiskiem, podlegające wykluczeniu społecznemu ze względu na swoją sytuację życiową, nie będące w stanie własnym staraniem zaspokoić swoich podstawowych potrzeb życiowych.

Do Klubu Integracji Społecznej w 2014 roku zakwalifikowano:

- 40 osób, beneficjentów projektu „Nowe szanse”, którzy skorzystali z zajęć psychoedukacyjnych,
- 91 osób, uczestników prac społecznie użytecznych.

Członkowie Klubu przeszli trening umiejętności i kompetencji społecznych z elementami treningu asertywności i motywacji, w efekcie którego pogłębili umiejętności porozumiewania się, wyrażania uczuć, odkryli swoje mocne i słabe strony. W ramach działalności Klubu Integracji Społecznej i Projektu „Nowe Szanse” wprowadzone zostały elementy treningu interpersonalnego i rozwój umiejętności psychospołecznych.

7.3. Pomoc osobom bezdomnym

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kędzierzynie-Koźlu zgodnie z art. 49 ust. 1-8 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej realizuje Program Zapobiegania

i Wychodzenia z Bezdomności, polegający na wspieraniu osoby bezdomnej lub zagrożonej bezdomnością w rozwiązywaniu jej problemów życiowych, m.in. poprzez:

- pomoc w uzyskaniu dodatków mieszkaniowych,
- współpracę z administracjami w celu umożliwienia odpracowania zaległości czynszowych, rozłożenia zaległości czynszowych na raty,
- ubieganie się o przyznanie lokalu o niższym standardzie i niższych opłatach mieszkaniowych,
- stały nadzór nad dokonywaniem opłat mieszkaniowych,
- kontakt z najbliższą rodziną i negocjacje odnośnie możliwości udzielenia pomocy w opłatach mieszkaniowych,
- naukę gospodarowania posiadanymi środkami finansowymi oraz wspólne planowanie wydatków.

Poniższa tabela prezentuje liczbę środowisk objętych Programem według rejonów opiekuńczych w 2014 roku.

Rejon opiekuńczy	Liczba środowisk
Koźle	51
Śródmieście i Azoty	105
Piastów i ościenne	69
Pogorzelec	69
Razem	294

Ponadto, na mocy umowy przetargowej na 2014 rok o wykonanie usług schronienia (zawartej pomiędzy Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Kędzierzynie-Koźlu a kierownikiem Domu dla Osób Bezdomnych i Najuboższych MARKOT) osoby bezdomne uzyskują wsparcie w formie zapewnienia schronienia wraz z wyżywieniem, zapewnienia podstawowych warunków socjalnych oraz prowadzenia pracy socjalnej mającej na celu odzyskanie zdolności do aktywności i samodzielności.

W 2014 roku tut. Ośrodek udzielił pomocy w postaci miejsca noclegowego wraz z całodziennym wyżywieniem 59 osobom bezdomnym. Koszty z tytułu zapewnienia osobom bezdomnym miejsc noclegowych wyniosły 136.512,00 zł.

Bezdomni objęci byli szeroko rozumianą pracą socjalną prowadzoną przez pracownika socjalnego ds. bezdomności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kędzierzynie-Koźlu i pracownika socjalnego Domu dla Osób Bezdomnych i Najuboższych MARKOT oraz pomocą specjalistyczną (terapeutyczną). Bezdomni kierowani do placówki lub przebywający w placówce dla osób bezdomnych zobowiązani są do przestrzegania regulaminu oraz wywiązywania się z ustaleń zawartych w kontrakcie socjalnym.

8. ŚWIADCZENIA RODZINNE I Z FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO

Na system świadczeń rodzinnych realizowanych w 2014 roku składają się niżej wymienione świadczenia.

I. Zasiłek rodzinny:

- na dzieci w wieku do ukończenia 5 roku życia w wysokości 77,00 zł miesięcznie,
- na dzieci w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia w wysokości 106,00 zł miesięcznie,
- na dzieci w wieku powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia w wysokości 115,00 zł miesięcznie.

Prawo do pobierania zasiłku rodzinnego przysługuje rodzicom, opiekunowi prawnemu, opiekunowi faktycznemu dziecka, a także osobie uczącej się jeżeli dochód w rodzinie w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty 574,00 zł, a w przypadku, gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności dochód nie może przekraczać kwoty 664,00 zł.

II. Dodatki do zasiłku rodzinnego z tytułu:

- urodzenia dziecka (w wysokości 1.000,00 zł, przysługuje jednorazowo, wypłacany do ukończenia przez dziecko pierwszego roku życia),
- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego (w wysokości 400,00 zł, przysługuje osobie uprawnionej do urlopu wychowawczego na okres 24, 36 lub 72 miesięcy kalendarzowych),
- samotnego wychowywania dziecka (w wysokości 170,00 zł na dziecko, 250,00 zł na dziecko niepełnosprawne),
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego (w wysokości 60,00 zł na dziecko do 5 roku życia, 80,00 zł - powyżej 5 roku życia dziecka do ukończenia 24 roku życia dziecka),
- rozpoczęcia roku szkolnego (w wysokości 100,00 zł, przysługuje raz w roku w związku z rozpoczęciem roku szkolnego lub przedszkolnego przez dziecko),
- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania (w wysokości 50,00 zł na dojazd do szkoły lub 90,00 zł na pokrycie kosztów związanych z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły),
- wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej (w wysokości 80,00 zł na trzecie i każde kolejne dziecko w rodzinie uprawnione do zasiłku rodzinnego).

Uprawnienia do w/w dodatków są ściśle skorelowane z uprawnieniami do zasiłku rodzinnego co oznacza, że dostaje je tylko ten, kto ma prawo do zasiłku rodzinnego i tylko na dzieci uprawnione do zasiłku rodzinnego.

III. Świadczenia opiekuńcze:

- zasiłek pielęgnacyjny (w wysokości 153,00 zł miesięcznie, który przysługuje dla dzieci niepełnosprawnych, osób niepełnosprawnych w wieku powyżej 16 roku życia legitymujących się orzeczeniem o niepełnosprawności, oraz osób, które ukończyły 75 lat),
- świadczenie pielęgnacyjne (w wysokości 1 200,00 zł miesięcznie - przysługuje rodzicom dziecka, innym osobom, na których zgodnie z przepisami Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego ciąży obowiązek alimentacyjny, z wyjątkiem osób o znacznym stopniu niepełnosprawności lub opiekunowi faktycznemu dziecka, jeżeli nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad dzieckiem legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności, albo osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności,
- specjalny zasiłek opiekuńczy (w wysokości 520,00 zł - przysługuje osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2012 roku poz. 788 i 1529) ciąży obowiązek alimentacyjny, jeżeli rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w związku z koniecznością sprawowania stałej opieki nad niepełnosprawnym członkiem rodziny (niespełniającym warunków do otrzymania świadczenia pielęgnacyjnego na podstawie nowych przepisów, które świadczenie to dotychczas otrzymywały).
- dodatek dla osób uprawnionych do świadczenia pielęgnacyjnego w wysokości 200,00 zł miesięcznie (od 2015 roku wypłacany tylko za lata ubiegłe, kiedy zostało przyznane prawo do świadczenia pielęgnacyjnego, a nie wypłacono go do tej pory).

IV. Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka

Z tytułu urodzenia się żywego dziecka przysługuje jednorazowa zapomoga tzw. becikowe w wysokości 1 000,00 zł. Wniosek o wypłatę świadczenia składa się w terminie 12 miesięcy od dnia narodzin dziecka. Prawo do pobierania jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka przysługuje matce lub ojcu dziecka, opiekunowi prawnemu, opiekunowi faktycznemu dziecka, jeżeli dochód w rodzinie w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 1.922,00 zł.

V. Zasiłek dla opiekuna

Dnia 4 kwietnia 2014 roku weszła w życie ustawa o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów. Ustawa określa warunki nabywania oraz zasady ustalania i wypłacania zasiłków dla opiekunów osobom, które utraciły prawo do świadczenia pielęgnacyjnego z dniem 1 lipca 2013 roku w związku z wygaśnięciem z mocy prawa decyzji przyznającej prawo do świadczenia pielęgnacyjnego. Zasiłek dla opiekuna przysługuje w kwocie 520,00 zł za okresy:

- 1) od 1 lipca 2013 roku do 14 maja 2014 roku wraz z ustawowymi odsetkami, oraz

2) od dnia 15 maja 2014 roku, jeżeli osoba spełnia warunki do otrzymania świadczenia pielęgnacyjnego na zasadach określonych w ustawie o świadczeniach rodzinnych z dnia 28 listopada 2003 roku.

Za osoby pobierające świadczenia pielęgnacyjne, specjalny zasiłek pielęgnacyjny oraz zasiłek dla opiekuna tutejszy organ opłaca składki na ubezpieczenie emerytalno-rentowe i zdrowotne.

Wydatki poniesione w I półroczu 2015 roku przedstawiono w poniższej tabeli.

Rodzaj świadczenia	Liczba opłaconych składek	Wydatki w zł
Składka na ubezpieczenie zdrowotne	455	39.225,60
Składka na ubezpieczenie społeczne	1330	375.195,14

Na mocy wydanych decyzji administracyjnych wypłacono 52087 świadczeń rodzinnych i opiekuńczych na łączną kwotę 8.070.241,88 zł, w tym świadczenia przedstawione w tabeli poniżej.

Wyszczególnienie – zadania zlecone	Liczba świadczeń	Wydatki w zł
Zasiłki rodzinne	21049	2.084.486,00
Dodatki do zasiłków rodzinnych, w tym:	8652	1.040.342,70
- urodzenie dziecka	107	107.000,00
- opieka nad dzieckiem w okresie urlopu wychowawczego	223	85.882,70
- samotne wychowywanie dziecka	1722	296.460,00
- kształcenie i rehabilitacja dziecka niepełnosprawnego	1531	117.440,00
- rozpoczęcie roku szkolnego	1359	135.900,00
- podjęcie przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zam.	182	15.420,00
- wychowywanie dzieci w rodzinie wielodzietnej	3528	282.240,00
Świadczenia opiekuńcze, w tym:	20853	4.020.670,00
- zasiłki pielęgnacyjne	19376	2.964.528,00
- świadczenia pielęgnacyjne	1410	1.026.671,00
- specjalny zasiłek opiekuńczy	55	28.271,00
- dodatek do świadczenia pielęgnacyjnego	12	1.200,00
- Zasiłek dla opiekuna	1181	554.771,40
Odsetki od wypłaty zasiłku dla opiekuna	73	17.971,78
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	352	352.000,00
Razem	52087	8.070.241,88

Zgodnie z ustawą z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, osobą uprawnioną do świadczeń z funduszu alimentacyjnego jest:

- dziecko do ukończenia 18 roku życia,
  - dziecko do ukończenia 25 lat pod warunkiem, że uczy się w szkole lub szkole wyższej,
  - dziecko posiadające orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności,
- które ma zasądzone od rodzica na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd alimenty, jeżeli egzekucja tych alimentów jest bezskuteczna.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują w kwocie bieżąco zasądzonych alimentów, ale nie mogą wynieść więcej niż po 500,00 zł na każde z uprawnionych do alimentów dzieci przy jednoczesnym spełnieniu warunku wysokości dochodu rodziny na osobę, który nie może przekroczyć kwoty 725,00 zł.

Na mocy wydanych decyzji administracyjnych wypłacono 8290 świadczeń z funduszu alimentacyjnego na łączną kwotę 3.381.261,64,00 zł.

Na dzień 31.12.2014 roku liczba dłużników alimentacyjnych w gminie wynosiła 732.

9. DZIAŁANIA PODEJMOWANE NA RZECZ PROMOCJI I KREOWANIA WIZERUNKU OŚRODKA

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kędzierzynie-Koźlu blisko współpracuje z mediami: lokalną telewizją TVM, Radiem Park FM oraz prasą lokalną w celu przekazywania informacji na temat prowadzonych przez tut. Ośrodek różnych akcji, programów i przedsięwzięć o zasięgu lokalnym i ponadlokalnym.

W *Nowej Gazecie Lokalnej* ukazały się artykuły związane z udziałem seniorów w projektach im dedykowanych:

- artykuł informujący o przedsięwzięciach, które odbyły się w ramach siódmej edycji Miejskich Obchodów Dni Seniora zatytułowany „Seniorzy otrzymali klucze do bram miasta”,
- artykuł przedstawiający projekt socjalny p.t. „Z BGZ potrafię i wiem więcej, aktywny czas pachnący wiosną”, którego realizatorami byli: Dom Dziennego Pobytu Nr 5 oraz Stowarzyszenie na Rzecz Dzieci i Młodzieży Zagrożonej Demoralizacją „Kładka”,
- „Czują dobro i go potrzebują” artykuł o imprezie integracyjnej DDP Nr 1 i ŚDS „Promyczek” oraz artykuł „Święto pracowników socjalnych - pomagają i wspierają” (m.in. o laureatach tytułu „Niezapominajki MOPS”).

Kwartalnik Pracowników Socjalnych Śląska Opolskiego *Empowerment* w swoim marcowym wydaniu zamieścił artykuł autorstwa Lilii Nowak - kierownika DDP Nr 5 pt. „Niezapominajki Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kędzierzynie-Koźlu”.

W czerwcowym numerze *Empowermentu* ukazał się, w ramach dobrych praktyk jednostek organizacyjnych pomocy i integracji społecznej artykuł p.t. „Strzał w dziesiątkę”. Autorka Sylwia

Cytera-Walicka - terapeuta zajęciowy DDP Nr 2 zaprezentowała w nim zrealizowany w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Kędzierzynie-Koźlu projekt socjalny: Babcia i dziadek do kochania, którego idea była aktywna integracja dzieci i młodzieży - podopiecznych Ośrodka Kuratorskiego przy Sądzie Rejonowym w Kędzierzynie-Koźlu z osobami starszymi korzystającymi z usług ośrodków wsparcia.

O tym, że w „W domach dziennego pobytu nie ma miejsca na nudę” pisała *Nowa Trybuna Opolska*. W rubryce Dobre praktyki *Biuletynu Informacyjnego Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Opolu - Inspiracja Kształcenie Działanie* w grudniu 2014 roku ukazał się artykuł prezentujący projekt systemowy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kędzierzynie-Koźlu „Program aktywizacji społeczno-zawodowej bezrobotnych *Nowe Szanse*”.

„Czas na chwilę radości” to artykuł w *Nowej Gazecie Lokalnej* przedstawiający projekt socjalny „Świąteczna podróż z Mikołajem”, na który pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej zaprosili dzieci z rodzin objętych pomocą.

Ta sama gazeta opublikowała informacje nt. przedsięwzięcia realizowanego w ramach Dni Seniora - „Te wspaniałe lata dwudzieste”.

W *Partnerze* - bezpłatnym tygodniku regionalnym ukazał się artykuł p.t. „Jeżeli starość to, w Kędzierzynie-Koźlu” - relacja z I Ogólnopolskiej Konferencji Naukowo-Metodycznej „Lokalna polityka Społeczna na rzecz poprawy jakości życia osób starszych”. Konferencja zorganizowana przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kędzierzynie-Koźlu i Uniwersytet Opolski odbyła się pod honorowym patronatem Prezydenta Miasta Kędzierzyn-Koźle, a fakt ten odnotowała również *Nowa Gazeta Lokalna* zamieszczając artykuły zatytułowane: „Podyskutuj o jesieni życia” oraz „Dyskutowali o jesieni życia”.

Nowa Gazeta Lokalna w artykule pt. „Tego dnia zapomnieli o problemach” przedstawia relację z drugiej edycji Wielkiego Pikniku Rodzinnego „Bo jesteśmy rodziną”. O Pikniku informował również Tygodnik Lokalny *7 Dni* w artykule Pt. „Zabawą wzmocnią wzajemne więzi”. Ten sam tygodnik w artykule zatytułowanym „W Azotach wesołe jest życie staruszka” przedstawia ofertę pomocy osobom starszym w formie Mieszkań Chronionych przy ulicy Waryńskiego 1-3 w Kędzierzynie-Koźlu. A *Nowa Gazeta Lokalna* w artykule „Są jak jedna wielka rodzina” informuje jak lokatorzy mieszkań chronionych obchodzili Wigilię.

O Pikniku Seniora – inicjatywie Miejskiego Ośrodka Pomocy społecznej dedykowanej osobom starszym informowała *Nowa Trybuna Opolska* w artykule pt. „Stajemy się miastem seniorów”.

W Radiu Park wyemitowano wywiad z uczestnikami Dnia Aktywności Fizycznej w ramach VII Miejskich Obchodów Dni Seniora pod patronatem Prezydenta Miasta Kędzierzyn-Koźle.

W *TVM* ukazał się reportaż z obchodów Dni Seniora: Sesji Seniora i Dnia Aktywności Fizycznej.

O wyróżnieniu, które otrzymała grupa teatralna Domu Dziennego Pobytu Nr 2 „Kwiatki Magnolii” oraz grupa taneczna Domu Dziennego Pobytu Nr 5 „Single”, biorące udział w przeglądzie artystycznym dla seniorów w Dąbrowie Górniczej informował *Flesz*.

Do efektywnego pomagania osobom bezdomnym zachęcała *Nowa Gazeta lokalna* w artykule zatytułowanym „Pomagaj bezdomnym tak, by nie szkodzić”. Informowała w nim o planowanych inicjatywach MOPS w zakresie pomocy osobom bezdomnym.

Ponadto na terenie Ośrodka, w jego placówkach, w wielu punktach miasta, jak również na stronie internetowej [tut.](#) Ośrodka zamieszczane są różne ogłoszenia i plakaty informujące o przedsięwzięciach, projektach oraz akcjach i programach związanych z pomocą na rzecz mieszkańców naszego miasta.

10. KOSZTY FUNKCJONOWANIA OŚRODKA

Środki na zadania realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej pochodzą z dotacji gminy i dotacji budżetu państwa oraz dotacji wojewody, który dofinansowuje niektóre zadania własne tj. zasiłki stałe, zasiłki okresowe z pomocy społecznej, realizację Programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” oraz częściowo obsługę Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.

W roku 2014 na realizację zadań wydatkowano 29.452.454,81 zł z czego na zadania własne z budżetu Gminy 10.479.796,61 co stanowi 35,58 % środków budżetowych Ośrodka a na zadania zlecone i własne z budżetu Wojewody 18.972.658,20 zł co stanowi 64,42 % całego budżetu MOPS.

Realizacja nowych zadań, zmiana przepisów powoduje iż budżet Ośrodka z roku na rok rośnie, co można zaobserwować na prezentowanym poniżej zestawieniu.

Rok	Budżet gminy	Budżet pochodzący z dotacji	Ogółem
2012	8.543.592,51	17.815.489,04	26.359.031,55
2013	9.282.390,48	18.292.600,15	27.574.990,63
2014	10.479.796,61	18.972.658,20	29.452.454,81

Jak wynika z powyższych danych wydatki Ośrodka w 2014 roku w stosunku do roku 2012 zwiększyły się o 11,74 %.

11.POTRZEBY

Profesjonalna realizacja zadań pomocy społecznej przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kędzierzynie-Koźlu wymaga poprawy warunków pracy, płacy i zwiększenia środków finansowych na remonty.

Systematyczne dochodzenie do standardów usług społecznych wymaga ponoszenia nakładów finansowych na:

- zatrudnienie streetworkerów do pracy z osobami bezdomnymi,
- pracowników do pracy z rodzinami z problemem przemocy domowej,
- motywowanie i wspieranie podnoszenia kwalifikacji wśród pracowników Ośrodka,
- zwiększenia środków na działania Klubu Integracji Społecznej,
- doposażenie stanowisk pracy w sprzęt komputerowy, wymianę sprzętu wyeksploatowanego oraz tego, który nie współpracuje z obecnie używanym oprogramowaniem i sprzętem,

W ramach posiadanych środków finansowych sukcesywnie doposaża się pomieszczenia w konieczne sprzęty, meble i urządzenia biurowe, przy czym należy dodać, że otrzymywane z roku na rok środki są niewystarczające. Nadal liczba pomieszczeń biurowych jest niewystarczająca i należy podejmować starania o pozyskiwanie kolejnych.

12. PODSUMOWANIE

Rok 2014 to okres dynamicznych zmian w pomocy społecznej. Trwały w tym czasie prace nad zmianami w ustawie o pomocy społecznej, w tym związanymi ze standaryzacją usług. Modyfikacji uległo także wiele innych aktów prawnych, rzutujących na funkcjonowanie Ośrodka i sytuację osób objętych jego wsparciem (np. ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej). W 2014 roku Ośrodek rozpoczął realizację nowego zadania – wypłata stypendiów szkolnych o charakterze socjalnym.

Ośrodek niezmiennie ogromną wagę przykładał do dalszej profesjonalizacji usług oraz zwiększania zakresu i skuteczności świadczonej oferty wsparcia. Podejmowano aktywne działania związane z przygotowywaniem dokumentacji niezbędnej do aplikowania o środki zewnętrzne. Skutecznie i konsekwentnie rozbudowywano współpracę z podmiotami, partnerami zarówno wśród instytucji jak i organizacji, przekładającą się m.in. na realizację wspólnych przedsięwzięć w oparciu o formułę partnerstwa. Na skuteczność realizowanych przez Ośrodek zadań miały wpływ działania nakierowane na podnoszenie profesjonalizmu pracowników Ośrodka (w tym m.in. poprzez szkolenia, supervizje, wizyty studyjne).

Rok 2014 był dla Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kędzierzynie-Koźlu kontynuacją realizowanych zadań oraz podejmowaniem nowych inicjatyw w zakresie

rozwiązywania problemów społecznych, które są niezbędne, aby instytucja pomocy społecznej była skuteczna, efektywna i nowoczesna.

Sporządził

DYREKTOR
Miejskiego Ośrodka Pomocy
Społecznej w Kędzierzynie-Koźlu

.....
Danuta Ceglarek

Zatwierdził

PREZYDENT MIASTA

Sabina Nowosielska
26.7.17

